

L'ATENEU PREGUNTA: LA FILOSOFIA AL SEGLE XXI, UNA MODA?

CORAL ESCOLÀ

Es diu que la filosofia s'està posant de moda. És o no cert? Aquesta és la qüestió que es va debatre a l'Ateneu Barcelonès el passat febrer amb Josep Lluís Carod-Rovira, Anna Pagès i Miquel Seguró sota el títol "La filosofia al segle XXI: una moda?" (recuperable al youtube de la secció¹). La resposta a aquesta pregunta va ser unànimement: no. Efectivament, la gent no parla de Schelling o Heidegger al metro, tot i que potser sí que parlen de moltes qüestions que haurien d'esdevenir tema de reflexió pausada. El que potser sí que està de moda, en tot cas, és una filosofia de poca profunditat, el que Anna Pagès anomenava "una caricatura per a samarretes". El repte que entoma la secció de filosofia de l'Ateneu és atraure entre d'altres a algun d'aquests consumidors de filosofia ràpida (fent una analogia amb el *fast food*) per a què entrin a la sala d'actes, es trobin acadèmics, figures de màxima talla internacional i almenys, per una hora, puguin engegar el pensament crític.

La secció pretén ja no posar la filosofia de moda -en el bon sentit del terme- sinó, modestament, aconseguir arribar al màxim de gent possible. El repte ha estat acceptat i la secció de filosofia s'ha "colat" a les xarxes socials i ha multiplicat per cinc les quotes d'assistència. Aquest fet no és gens banal quan, com recordava Carod-Rovira al debat, la LOMCE posa en perill els pocs espais de més gran abast reservats a la filosofia.

Jordi Jiménez Guirao (1996) és el ponent més jove de la història de la institució i aconseguix preparar-nos un menú fi

losòfic d'allò més variat i atractiu: des de filosofia clàssica fins a qüestions candents i de rellevància actual com el transhumanisme. La secció està sabent posar en valor autors del país, programant-los al costat de figures internacionals, també gràcies a l'acord amb la Càtedra Ferrater Mora que ha portat a personatges com Allen Buchanan fins a la capital. L'Ateneu està esdevenint així un dels llocs més actius de l'àmbit filosòfic fora de l'acadèmia.

Com deia Miquel Seguró, tenim massa pressa per la resposta, el frenesí que vivim no deixa lloc per la necessària experiència del dubte. Les qüestions que ens conviden a fer-ho no són poques: què en fem de la tecnologia, de les desigualtats enquistades, de la nostra relació amb el planeta, etc. El neoliberalisme ha convertit la filosofia en un objecte cosificat de consum: eslògans sense poc recorregut i llibres d'autoajuda d'ideologia neoliberal encoberta emplenen les lleixes del FNAC.

Reflexionar és com a mínim necessari per a l'acció i ara fins i tot els "filòsofs" i les "filòsofes" semblen immobilitzats davant del diagnòstic. El propòsit de la secció de filosofia de l'Ateneu és desviar la nostra trajectòria un o dos vespres a la setmana per allunyar-nos de l'agitació mental del nostre temps, aturar-nos, obrir interrogants que potser ens auto-respondrem a la cua del supermercat i que obriran nous horitzons intel·lectuals.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=fZJqgXW6xQo>